13e JAARGANG — CURAÇAO DEN 31n. DECEMBER 1896. — N° 679

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden ƒl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar ƒl. 10,—
Afzonderlijke nummers ƒl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels ƒl. 0,50 voor elken regel ƒl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta ƒl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba ƒl 10,— pa anja.
Un number só ƒl. 0,20.
Un annuncio di 1 té 7 regel ƒl. 0,50, cada regel mas ƒl. 0,07½.

Ter gedachtenisse aan ZDH. Mgr. H. A. M. Joosten

(EENS DICHTERS DROOM.)

IN VINCULO PACIS
IN DEN BAND DES VREDES.

't Was nacht. — Op Huisens kerkhof
Lag doodsche stilte neer.
De dooden sliepen rustig,
Bewaakt door 't Englenheir.
Het weifelende maanlicht
Scheen huiverig en kil
Door 't wiegelend geboomte.
't Was stil, 't was doodlijk stil.—
Daar opent zich een groeve.
't Is of onzichtbre macht
Het mulle zand doet rijzen
En 't omwoelt stil en zacht.
Daar rijst een slanke doode
Omhoog uit 't diepe graf.
Nog draagt zijn hoofd den eerkrans,
Dien hem de grijsheid gaf.
Nog kleedt hem fier en plechtig
't Bisschoppelijk habijt,
Dat hem in blanke plooien
Om de eedle schouders glijdt.
Den mijter om de slapen,
Den staf in zijne hand,
Verrijst hij en ziet rond zich
Naar Oost- en Westerkant.
Doch zie, reeds zweeft hij westwaarts
Zacht over zode en haag,
Steeds verder, altijd sneller
Tot waar het golfgeklaag
Eentonig zich doet hooren
Der ongemeten zee.
Toen vormden blanke golven
Voor zijnen voet een tree,
En op heur schuim gedragen
Als op der Englen pad,
Zoo nadert hij de Bruide,
Die eens zijn hart bezat.—
— Waarheen, Hoogwaardig Herder,
In 't nachtlijk uur zoo ver?
Wat voert U langs de baren
Tot uwe kudde her? —

—"'k Verliet, — zegt hij. — mijn groeve
"En 'k zoek, of 's vredes band
"Mijn schaapjes nog omstrengelt
"In 't verre Westerland.
"Hoe juich ik nu die schaapjes
"Den overdierbren schat
"Des vredes nog bewaren,
"Dien 'k hun gelaten had.
"Mijn lichaam was wel verre.
"Mijn *vrede* was met hen.
"God lof! Die vrede bloeit nog
"Ook nu 'k gestorven ben! —
En om des dooden lippen
Speelt onbeschrijflijk teer
De glimlach van een zaalge,
Zijn glimlach van weleer.
"Blij keer ik, — juicht hij, — grafwaarts
"En wacht het Oordeel af;
"Mijn kudde weidt in vrede,
"En hoort naar 's Herders staf!"

Toen vormden weer de golven
Voor zijnen voet een tree,
En zweefde hij naar 't Oosten
Op 't blanke schuim der zee.
Nog lag op Huisens kerkhof
De diepste stilte neer.
De dooden sliepen rustig,
Bewaakt door 't Englenheir.
Behoedzaam daalt de Herder
In de open groeve neer.
"Dek, heilige aarde, — spreekt hij, —
"Mijn arm gebeente weer."
't Gewicht der aarde sloot nu
De groeve diep en kil,—
De maan scheen op de graven
En.... 't was weer doodlijk stil.

Curaçao 29 Dec. 1896.

M. V. ZWIJSEN.
R. C. pr.

FEUILLETON.

¡GAUDIUM MAGNUM!

———o———

Díjole el Angel á los pastores de Belén, y no podía errar, porque de parte de Dios se lo decía:

"Os anuncio una grande alegría (*gaudium magnum*), que ha de serlo igualmente para todo el pueblo. Y es, que os ha nacido hoy el Salvador."

Así lo refiere textualmente la más fidedigna de las historias, la que fuera respetabilísima por sus meras condiciones humanas, aun cuando no fuera la más autorizada de todas por su origen divino.

Y como lo dijo el Angel, así se cumplió, ó mejor, así lo han ido cumpliendo una tras otra todas las generaciones. Todas, lectores míos, todas; aún la de hoy, tan fría, positivista y metalizada como la vemos.

Es alegría de real orden, esta que en tales días experimenta el mundo. Con la diferencia, empero, de que así como los otros regocijos de real orden terrena no pasan de la superficie exterior, porque no alcanzan más allá los decretos de los reyes de la tierra, estos de real orden divina le salen al mundo, casi sin darse cuenta él mismo, de lo más recóndito del corazón, porque hasta allá extiende su jurisdicción la soberanía de Dios.

Tributo de regocijos ¡hermoso señorío! le ha impuesto el Eterno Padre al mundo en el aniversario del Nacimiento de su Hijo Jesús. Y el mundo obedece y se alegra, porque así se lo ha ordenado quien puede, así se lo ha exigido imperiosamente su soberano Dios y Señor.

¡Gaudium magnum! ¡sí, inmensa alegría, que es otra de las pruebas de la divinidad del glorioso Niño, como lo fuera á su muerte el luto y estremecimiento universal de toda la naturaleza!

Porque, decidme si no. A este mundo frío, positivista y metalizado, como decíamos poco há; á este mundo que apenas sabe ya entusiasmarse ó alegrarse, por cosa alguna de las que ve con sus propios ojos y palpa con sus propias manos, ¿de dónde ha de venirle gozarse y entusiasmarse y sentir, como un niño, hondos estremecimientos de júbilo en sus entrañas, por otro Niño que allá, hace la friolera de diez y nueve siglos, nació á la mitad de una oscura noche de Diciembre en un viejo y destartalado portal? ¿De dónde al mundo, tan mundano, pecador, altivo, sensual y fantasioso, entusiasmarse con aquellas pajas, solazarse con aquellas bestias, arrodillarse con aquellos pastores, poetizar é idealizar aquel ruin pesebre, trocar en primera columna miliaria de la historia las toscas piedras de aquella covacha, y poner por punto de partida de sus anales el, humanamente hablando, vulgarísimo suceso que en ella tuvo lugar?

Y ¿á qué amar tanto á ese Niño unos, y á qué odiarle tanto otros, si es un mero personaje histórico? ¿Se aman por ventura ó se odian así los demás personajes históricos, por favorable ó desfavorable concepto que hayan merecido sus virtudes ó sus crímenes al género humano? ¿Quién ama hoy á Sócrates ó á Platon con esa afección real y verdadera que se llama real y verdadero amor? ¿Y quién odia á Nerón ó á Calígula con esa avers ón real y verdadera que se llama verdadero odio? Nadie, por cierto. Y por tal Niño como el nuestro se sienten hoy todavía esos verdaderos y profundos amores, pues hay quienes por Él realizan árduos sacrificios, hay quienes á Él consagran toda su vida, hay quienes por Él se someten á los más crudos tormentos y á la muerte misma. Vive entre nosotros, y en nosotros influye con la misma vida y con igual influencia con que vivió é influyó hace mil ochocientos noventa y seis años; vive no en las páginas muertas del historiador, no en los postizos y calculados efectos del drama, no en la artificiosa pompa de los períodos retóricos, sino en lo más íntimo de la conciencia individual social, y en los más ocultos resortes del alma, siendo su nombre el móvil más eficaz de las acciones humanas, y su fe y su ley el problema más palpitante y de actualidad entre todos los de los siglos. Siendo este Niño, á diferencia de los demás puros hombres, contemporáneo de todos los tiempos, sin pasado y sin porvenir, porque todos los siglos llena y domina con idéntica presencia real y con igual majestuoso señorío.

Tributo de infantiles alegrías le rinde cada año el género humano, como si en medio de su rudo batallar le serenase Él á su vez cada año por este tiempo con una de sus infantiles sonrisas.

Devolvédselas con amor y cariño entrañables, ¡oh hijos del pueblo cristiano! Pagadle de veras y como Él desea ese amoroso tributo del corazón. ¡Es Navidad! ¡Es el primer vagido del Hijo de Dios, trocado en placentera efusión suya sobre nuestro valle de lágrimas! ¡Es á través de las nieblas y cerrazón de acá, un rayo inefable y embriagador de las eternas alegrías del prometido paraíso!

———

NIEUWJAAR.

Wij staan aan het einde van een jaarkring en aan het begin van een nieuwen. 't Is ons alsof wij den aangenamen tuin der werkelijkheid verlaten, om onzen voet te zetten op den drempel van een doolhof, waarvan wij den uitgang niet kennen. De werkelijkheid, die wij verlaten, had hare lichtzijden en hare schaduwen; zij had hare rozen, zij had hare doornen; daar was lief, daar was leed, daar was zonneschijn, daar was regen, misschien zelfs storm en ontij; maar dat alles is voorbij; het zoete is genoten, het zure geleden. Gelukkig hij, bij wien de doornen de rozen niet verstikten; voor wien schaduw en licht zich vereenigden tot een geheel, dat de goedkeuring weg kon dragen van God en menschen!

Maar nu ligt vóór ons een doolhof. Wat zal hij ons brengen? Verrassingen ongetwijfeld. Van welken aard zullen die verrassingen zijn? Zullen zij ons gelukkiger maken of ons leed vermeerderen? Geen sterveling die het ons zeggen kan!

Waar is de uitgang? Zal die doolhof voor ons een uitgang hebben? Of misschien een uitgang, die te gelijk de ingang is tot een ander leven? God alleen weet het. Men verhaalt van iemand uit de oudheid, dat hij in een doolhof geleid, daar uit ontsnapte door middel van een draad door een vriendenhand gegeven. Ook ons is die draad ter hand gesteld en nog wel een gouden draad, den leiddraad des geloofs, door middel van welken, wij altijd een uitweg zullen vinden, zij het dan een, die ons voert tot onvergankelijke glorie.

Een ander beeld dringt zich op aan onzen geest. Daar ligt vóór ons een zeilrêe vaartuig. Wij moeten het bestijgen. Waarheen zal het ons voeren? Zullen wij de haven, die wij wenschen te bereiken, inderdaad binnenloopen? Of zal dat scheepje, gewiegd, neen geslingerd door trouwelooze golven, ons begraven in onpeilbare afgronden, zonder ooit de haven van een nieuw jaar te bereiken? Onze bedenkingen helpen ons niet. Al bekruipt vrees ons hart, bij de gedachte aan hetgeen gebeuren *kan*, wij moeten ons inschepen. Het nieuwe jaar wacht ons. Het zal ons medevoeren, het zal ons slingeren en misschien in groote gevaren brengen. Wat te doen? Hoe ons beveiligd? O, het drage het Kruis, het teeken der Verlossing, in top; dat Kruis overschaduwe het en verlichte het; de Heilige Geest, dien wij aanroepen en op wien wij vertrouwen, vulle de zeilen; het anker eener vaste en onwrikbare Hoop op Gods voorzienigheid legge het scheepje vast, het Geloof zij het kompas, dat ons richt; en met deze hulpmiddelen hebben wij niet te vreezen; al steken dan stormen op; al ontketenen zich de elementen om het ten gronde te richten, ons scheepje zal behouden blijven. En ook, al zouden wij dan de tusschenhaven van een nieuw jaar niet bereiken; het voert ons dan toch binnen in de haven der zaligheid, waarvoor wij leven moeten, en die het eenige doel is, de ziel eens menschen waardig.

Het nieuwe jaar staat vóór ons uitgespannen als een maagdelijk schilderdoek, waarop de hand des kunstenaars nog geen enkele penseelstreek gedaan heeft. Het is in afwachting. En elke mensch is geroepen, om op dat schilderdoek een beeld te brengen. Zal het een duivel zijn of een engel? Een heerlijk landschap, waar vreugde heerscht in volle mate, of sombere schaduw, duisternis en lijden?........ Wij hebben zelf het palet en penseel in de hand. God geeft ons kleuren en het vermogen om zoowel het eene als het andere op het doek te brengen. Helaas, dat er zoovelen zijn, die, niet tevreden met reeds zoo menig jaar van hun vervlogen leven te hebben bedorven, zich gereed maken om ook het maagdelijke doek, dat vóór hen uitgespannen staat, weer te bederven en te verknoeien, zonder er zelfs aan te denken er iets goeds van te maken, dat de galerij huns levens zou kunnen versieren!

Het nieuwe jaar ligt vóór ons als een kostbaar marmerblok, gereed om door des beeldhouwers hand in een kunstwerk te worden omgezet. Men zegt van Michel Angelo, dat hij, met zijn kunstenaarsblik reeds aan het onbewerkte marmer zag, wat beeld er van gemaakt kon worden: een leeuw, een engel, een Mozes, eene Pietà. Wat zullen wij zeggen van het jaar dat voor ons ligt? Wij kunnen er van maken wat wij willen: een afgod of een heiligenbeeld, een broddelwerk of een kunststuk; het marmer wacht slechts op bewerking. Beitel en hamer zijn ons in handen gegeven; 't zijn onze talenten, 't zijn onze genaden; 't is de hulp van God, die wij gebruiken moeten, op gevaar af van onzen tijd te verliezen en de ontevredenheid op te wekken van Hem, die ons wederom, misschien voor 't laatst, de gelegenheid gaf, om, na vele mislukte pogingen, eindelijk eens een kunstwerk voort te brengen.

Het nieuwe jaar staat voor ons open als het klavier van een kostbaar instrument. De mensch bespeelt dat klavier; hij *moet* het bespelen; 't is hem niet mogelijk zich daaraan te onttrekken. Doch welke tonen zal het voortbrengen? Droevige en wanhopige of troostvolle en blijde? 't Ligt slechts aan hem die het bespeelt. O, zoovelen zijn er wier leven één voortdurende blijde melodie kon en moest zijn, één danklied voor genoten weldaden Gods, en wier leven nochtans niets anders is dan een kreet van wanhoop, angst en twijfel, nu en dan wel afgewisseld door schijnbaar blijde tonen, doch welke slechts zeer onvolkomen de droevige verbergen en een oogenblik overstemmen.

Het nieuwe jaar wordt ons in handen gegeven als een zwaard, scherp en geweldig om den goeden strijd te strijden: maar gelijk een zwaard zijn drager ook verwonden kan, zoo kan ook het nieuwe jaar ons lauweren doen verwerven bij God en bij de menschen, maar ook, — en hoe vaak gebeurt het! — hem verwonden die het bezit, en hem ongeschikt maken, ter verovering van het Rijk Gods, dat geweld lijdt.

Het nieuwe jaar staat vóór ons als eene ladder, die ten hemel reikt, en ons opvoert ver boven alle menschelijke ellenden en kleinheden: maar ook als een trede, die ons kan doen afdalen in duistere afgronden van lijden en verderf. Wat zal het voor ons zijn? Het antwoord is duidelijk: *Sursum corda.* Wij moeten omhoog, altijd hooger, totdat wij de hoogste sport der glorie en van het geluk bereikt hebben.

Deze en honderd andere gedachten meer doorkruisen den geest bij de intrede van een nieuw jaar. Och, waren alle menschen doordrongen van deze waarheden, hoe geheel anders zou het aanschijn der aarde zijn! Waarlijk de dichter had gelijk toen hij schreef, — en wij maken zijn wensch tot den onze:

> Och, waren alle menschen wijs
> En wilden daarbij wel?
> Dan was deez' aard een paradijs;
> Nu is zij vaak.... een hel!

Welnu, make 1897 voor al onze lezers en voor allen, die onze wensch bereikt, van deze aarde een paradijs als voorportaal van 't Paradijs des Hemels!

——o——

De 25-jarige herdenking van het vinden van Dr. Livingstone door Stanley.

——ó——

Vijf-en-twintig jaren zijn voorbijgegaan sedert de onverschrokken amerikaansche journalist Stanley erin slaagde in het duistere Afrika den beroemden wereldreiziger dr. Livingstone, van wien men sedert jaren niets gehoord had, op te sporen, — eene gebeurtenis, welke in wetenschappelijke kringen groote sensatie maakte. Wie destijds reeds volwassen was en op de hoogte van 't voornaamste, dat in de wereld voorviel, zal zich wellicht nog de meeste bijzonderheden herinneren, waarvan Stanley's ontdekking vergezeld ging. Daar evenwel een nieuw geslacht is opgestaan, dat, hoewel niet geheel onbekend met Livingstone's en Stanley's onderzoekingen en verrichtingen, toch minder daarvan op de hoogte is, meenen wij goed te doen met Stanley's eersten tocht naar Afrika, de opsporing van dr. Livingstone ten doel hebbend, in korte trekken te verhalen.

Op den 16n Oct. 1869 kreeg Stanley, destijds correspondent van den *New-York Herald* in Spanje, een dépêche van den uitgever van dit blad, James Gordon Bennett, welke hem, wegens gewichtige zaken, onmiddellijk naar Parijs ontbood. In den nacht kwam Stanley daar aan en hij begaf zich onmiddellijk naar de slaapkamer van den reeds te bed liggenden heer Bennett, die dadelijk opstond, om den journalist aan te kondigen, dat hij hem tot opsporing van den sinds 5 à 6 jaren in Afrika verdwenen dr. Livingstone wilde wegzenden.

"Neem — zoo luidde de order van den uitgever — vooreerst duizend pond sterling op. Zijn die verbruikt, beschik dan opnieuw over duizend pond, zijn ook deze uitgegeven, andermaal over duizend pond, maar — vind dr. Livingstone uit."

Stanley kreeg nog de opdracht, vooraf de inwijding van het Suezkanaal bij te wonen en Egypte, Constantinopel, de Krim, de Caspische Zee, Bagdad, Perzië en Indië te bezoeken.—"Meer niet", zei Gardon Bennett laconisch. "Goeden nacht," "God behoede u!"

En Stanley reisde af om Livingstone te zoeken, en hij vond hem.

In Januari 1871 kwam hij te Zanzibar aan. Nadat hij met de behoedzaamheid van den man, wien het "ontdekken in totaal vreemde streken bijna van zijn kinderjaren af eigen was, een groote expeditie georganiseerd en uitgerust had, begon hij 21 Maart den tocht naar het binnenland. De onder menig opzicht buitengewoon moeilijke reis door het gebied van Oesagara en Oenjamwes voerde naar het Tanganajika-meer, en op den oostelijken oever van dit binnenmeer, in het dorp Oedsjidsji, ontmoette Stanley den 10 Nov. den lang vermisten natuurvorscher. Circa 300 schreden van het dorp begroette Soesi, de bediende van Livingstone, de naderende expeditie. De merkwaardige ontmoeting geschiedde vóór de woning van den doctor.

„Ik duwde — aldus Stanley — ik duwde de menigte terug en schreed, van achteren naar voren tredend, tusschen een laan van menschen, vooruit, totdat ik aan de door de Arabieren gevormden halven cirkel was gekomen, waarvóór de grijsgebaarde blanke stond. Langzaam naderend, merkte ik op, dat hij er bleek en vermoeid uitzag, een blauwachtige muts met verschoten gouden band op het hoofd had en een buisje met roode mouwen en een grijze broek droeg.

Ik zou gaarne op hem zijn los gestormd, maar was in tegenwoordigheid van zulk een hoop gespuis te laf daartoe. Ik zou hem gaarne om den hals zijn gevallen, maar wist niet, hoe hij Engelschman, mij zou ontvangen. Ik deed dus wat lafheid en valsche trots mij als het beste ingaven, trad voorzichtig op hem toe nam mijn hoed af, en zei: "Dr. Livingstone, naar ik vermoed."

"Ja," antwoordde hij met een vriendelijk lachje en even zijn pet lichtend.

"Ik zet mijn hoed weder op, hij zijn pet, wij schudden elkander hartelijk de hand en 'k zeg luide: "Ik dank God, heer doctor, dat Hij mij heeft vergund, u te zien."

"En ik ben dankbaar," antwoordde hij, "dat ik u hier begroeten kan."

Daarop zetten beiden zich neder en het onderhoud nam een aanvang. Daarover laat Stanley zich aldus uit: "Wat echter de doctor mij heeft verhaald en wat ik hem gezegd heb kan ik niet juist meer teruggeven, want ik had het te druk met hem aan te zien en den verwonderlijken man, naast wien ik thans in Centraal Afrika zat, te bestudeeren. Elk haar van zijn hoofd en baard, elke rimpel van zijn gezicht, zijn vermagerde trekken, zijn eenigszins afgemat voorkomen, dat alles riep mij toe, dat ik mijn zending had volbracht: "Neem wat gij noodig hebt, maar — vind Livingstone uit!"

Stanley hoorde hem spreken en las tegelijkertijd op zijn gelaat.... Later, toen de Arabieren weg waren, werd er eten opgediend, vleeschpasteitjes, gekookt geitenvleesch met rijst en pannekoeken. Daarbij werd een flesch champagne, die Stanley voor deze gelegenheid van de kust had meegenomen, ontkurkt, geledigd in zilveren bekers en werd geklonken met Livingstone.

In December bereisden beiden den noordelijken oever van het Tanganajika-meer en bereikten 18 Februari 1872 Oenjamjembe, waar Livingstone bleef, om de noodige middelen ter voortzetting van zijn navorschingen af te wachten. Stanley aanvaardde op 14 Maart den terugtocht. Het afscheid, dat hij van Livingstone nam, was treffend. Den 6n Mei, tegen zonsondergang, had hij weder Bagamojo bereikt.

David Livingstone werd op zijn nieuwe ontdekkingstochten den 1n Mei 1873, in den ouderdom van bijna 60 jaren, door den dood verrast. In 1874 werd zijn lijk naar Londen overgebracht en in de Westminster-abdij, de rustplaats van talrijke beroemde Engelschen, bijgezet.

Rechts aan het hoofdeinde der doodkist, een slip van het lijkkleed dragend, schreed Stanley, verbrand door de afrikaansche zon, want hij was juist van een nieuwe reis in het duistere Afrika teruggekeerd.

Zoo vond en verliet hij Livingstone te tweeden male, en ditmaal liet hij hem achter in een ander "donker werelddeel", van welks gebied geen zwerver terugkeert.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Wegens den feestdag van Nieuwjaar verschijnt de Amigoe di Curaçao heden, Donderdag, 31 December.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Maria M. Carstens, Maria de Baldó, Helena de Wendt, Alejandro C. Hoijer, J. J. Hellburg, Geronimo E. Pecchio, S. L. Maduro Petrinilia Maduro.

Niet voor verzending vatbaar: Een drukwerk geadresseerd aan Ramon Yeper te Maracaibo.

Naar wij met vreugde vernemen heeft Prof. Snellen aan Z. D. H. Mgr. Wulfingh hoop gegeven op een volledig herstel. Wel meende de hoogleeraar, dat het tropisch klimaat voor die ziekte minder goed was, doch wij kunnen verzekeren, dat Mgr. binnen eenige maanden te Suriname terug zal keeren.

***

De lezers van de „Amigoe" zullen zich waarschijnlijk ons hoofdartikel nog herinneren van den 28 Nov., dat tot opschrift droeg: Bezuiniging. Bezuiniging, dat was het wachtwoord, dat niet alleen wij maar met ons de geheele pers van Curaçao liet hooren in de dagen, dat wij bedreigd werden met nieuwe belastingen om het deficit onzer begrooting voor 1897 te dekken. Ook wij hebben in dien tijd niet nagelaten het gouvernement te wijzen op zijn duren plicht van bezuiniging in te voeren in al de takken van het koloniaal beheer, in de overtuiging, dat er tot stijving der koloniale kas geen ander bestendig en afdoend middel overblijft. Immers het is onmogelijk door telkens nieuwe belastingen te heffen het altijd toenemend deficit te dekken. Ook in deze zaak is er een grens. Nu moge men de opmerking maken, dat Curaçao nog een "eldorado" is wat betreft de belastingen, in vergelijking met de Engelsche eilanden, toch kan het niet ontkend worden, dat onze kolonie, die vooralsnog over het geheel improductief en zonder eenige winstgevende industrie is, naar de draagkracht harer bevolking reeds zeer bezwaard is. Zijn wij dan tegen elke belasting? Wij zeiden het reeds

in ons bovengenoemd nummer. De burgelijke maatschappij heeft het recht en somtijds is het haar plicht belastingen uit te schrijven. Zij dient zorg te dragen voor hare eigen instandhouding en de bevolking te doen genieten van de weldaden eener welbegrepen beschaving.

Wij drongen en dringen thans nog met klem op bezuiniging aan. 't Is daarom, dat wij in een voorgaand artikel er op wezen, dat onzes inziens de Raad verkeerd handelde door eerst nieuwe belastingen uit te schrijven. Niet, dat wij aan den Raad die bevoegdheid niet toekennen, niet, dat wij de belastingen overbodig heeten, slechts hadden wij gaarne gezien, dat de Raad *eerst* doelmatig bezuinigde. Wij schreven dus, dat het ons speet, *tot dusverre nog niet vernomen te hebben*, dat in de samenkomsten van den Kolonialen Raad bezuiniging een onderwerp van zakelijke bespreking uitmaakte.

Een vriendenhand heeft ons dezer dagen ten zeerste verplicht door de toezending der officieele stukken die in den Raad gewisseld zijn; daaruit is ons gebleken, dat er bij de bespreking van de ingediende belastingontwerpen, voorstellen tot bezuiniging gedaan zijn en vermindering van uitgaven bij het Bestuur der Kolonie een punt van ernstige overweging heeft uitgemaakt. Dat men thans nog tot geen bezuiniging is gekomen wordt gemotiveerd door de bijzondere omstandigheden, waarin zich de Kolonie bevindt. Maar in ernst wordt ons, *indien wij wèl lezen*, de toezegging gedaan, dat men vóór de begrooting van 1898 middelen zal beramen die tot een deugdelijke bezuiniging zullen leiden.

De lezer oordeele zelf naar de volgende uittreksels van het "Voorloopig Verslag" aan de Commissie van Rapporteurs uit de afdeelingen en van de "Memorie van Antwoord."

Onze lezers weten, dat er vier Ontwerpen den Raad werden aangeboden, allen tot strekking hebbende om door vermeerdering der alhier te heffen belastingen, het te kort op de begrooting zooveel mogelijk te dekken.

"Deze voorstellen werden in de afdeelingen met verdeelde gevoelens ontvangen. Vele leden betreurden het, dat in weerwil van de nog onlangs toegestane vermeerdering van belasting op den invoer, en accijnsrecht, alsnog geen evenwicht was bereikt tusschen inkomsten en uitgaven en sommige leden meenden de oorzaak van dit gebrek aan evenwicht in de eerste plaats te moeten toeschrijven aan eene te weelderig ingerichte administratie, en wenschten daarom al dadelijk op bezuiniging te moeten aandringen; zij dachten dat door bezuiniging een groot deel van het bestaande te kort zou kunnen gedekt worden en wezen op sommige artikelen van de begrooting waarvan de noodzakelijkheid hun niet duidelijk was, als: de onkosten van de pakketschoener naar de Bovenwindsche eilanden, die van het pakketvaartuig tusschen dit eiland en Bonaire en Aruba, de kosten besteed aan de baggering in den havenmond en ook de groote uitgaven veroorzaakt door een zoo talrijk personeel aan de Openbare School verbonden, waarvan de bezoldiging over het algemeen te hoog werd geacht. Zij wenschten bovendien eene wijziging in het pensioenreglement en in de bezoldiging der ambtenaren, niet om aan verkregen rechten te kort te doen, maar om in de toekomst tegen vermeerdering van uitgaven te waken; ook dachten eenige leden dat het aantal ambtenaren kon verminderd worden, door openvallende posten niet aantevullen en zoo noodig de kantooruren te verlengen.

Wanneer die bezuinigingen waren ten uitvoer gebracht was het eerst tijd om aan invoering van nieuwe belastingen te denken, en dan zouden zij zoo noodig bereid gevonden worden om door matige verhooging van belastingen mede te werken om het dan nog bestaande te kort zooveel mogelijk te dekken.

Hiertegen werd van verschillende zijden aangevoerd, dat wel is waar zuinigheid in de bestaande omstandigheden is aan te bevelen, doch men betwijfelde of de mogelijke bezuiniging zelfs op de vermelde artikelen eenige belangrijke vermindering van uitgaven zou te weeg brengen, althans niet eene, die de behandeling van de aangeboden ontwerpen zou overbodig maken, er werd op gewezen dat het aantal ambtenaren in de laatste jaren niet belangrijk vermeerderd was en althans op dit punt eene vermindering van uitgaven onmogelijk was.

Mochten echter bij de behandeling van de begrooting voor 1898 rationeele en mogelijke bezuinigingen worden voorgesteld, dan zou men gaarne medewerken om die tot stand te brengen, ook deelde een der leden mede dat het hem bekend was, dat door de Schoolcommissie reeds voorstellen waren gedaan om de bezoldiging van het onderwijzend personeel in de hoogere rangen, bij eventueele nieuwe benoemingen, te verminderen."

En in de Memorie van Antwoord van den Hoog Edel Gestr. Heer Gouverneur lezen wij:

"Geheel instemmende met het oordeel van verschillende leden, dat wel is waar zuinigheid in de bestaande omstandigheden dringend is aan te bevelen, maar dat eene *belangrijke vermindering van uitgaven oogenblikkelijk niet te verkrijgen is*, (de cursiveering is van de red.) meent hij, dat dit oordeel na hetgeen bij de behandeling der begrootingen van 1895 en 1896 daarover werd gezegd wel geene verdere toelichting behoeft, te minder nu uit de memorie van toelichting, waarmede Z. E. de Minister van Koloniën de indiening der Curaçaosche huishoudelijke begrooting bij de Kamer deed vergezeld gaan, blijkt, dat men ook aan het Departement van Koloniën geen kans zag belangrijke bezuinigingen op de hier voorloopig vastgestelde begrooting aan te brengen..................

Wel kan de ondergeteekende de verklaring afleggen, dat vóór de indiening der begrooting voor 1898 de vraag hoe tot rationeele en mogelijke bezuinigingen te geraken nogmaals nauwgezet zal worden overwogen en dat dan voorzeker aan het thans door eenige leden hieromtrent geopperde de noodige aandacht zal worden gewijd.

Daarbij wenscht hij nog te constateeren, dat een voorstel tot wijziging van het pensioenreglement en van het reglement op de verloven reeds nu in voorbereiding is."

De toekomst stelle ons niet te leur.

NEDERLAND.

Ziehier een fragment uit een beschrijving van Nederland, zooals het gezien is door een afrikaner predikant, ds. C. P. Theron, te Betlehem, O. V. S.,— overgenomen uit de *De Fakkel*:

„Ik had veel vernomen van de waterwerken hier, maar had mij nooit kunnen verbeelden, dat het aldus was. De Hollanders hebben letterlijk voor zich een land gemaakt en de kosten en arbeid, daaraan zijn enorm. Voor het grootste gedeelte hebben zij een wal rondom het land gelegd, om de zee te keeren. En wallen om de zee te keeren moeten er nu zijn. Dan hebben zij het water uitgewerkt met molens, om het land droog te krijgen; die molens moeten nog werken, vooral des winters. Aan beide zijden van de rivieren zijn sterke wallen, opdat het water niet overloope op het lager gelegen land. Bij den mond der rivieren en kanalen zijn groote sluizen, om het zeewater te keeren.

„Ik kan u niet beschrijven op welke wonderlijke manier zij de schepen laten binnenkomen, en zoolang de schepen binnen zeilen, de zee buitenhouden. Zij zijn maar altijd bevreesd, dat zij overstroomd zullen worden. Op sommige plaatsen zijn, zooals het genoemd wordt, binnendijken; wanneer de buitenste dijk breekt, kunnen zij over een anderen dijk vluchten. Hun vrees ziet men ook dáárin, dat zij enkele huizen op kleine gemaakte heuvels bouwen zooals de kerk te Neerbosch.

"Zooals ik in Napels bang was voor het vuur van den Vesuvius, zoo ben ik hier bang voor het water. In sommige steden heeft men kanalen als straten; dat de kinderen niet verdrinken, is een wonder. De belasting om al die dijken en sluizen, kanalen en bruggen en spoorwegen in orde te houden, is zeer zwaar. Het loopt op tien pct en meer van de bezitting der burgers.

„In geen land wordt zooveel aan het onderwijs gedaan als in Holland, en toch is het onderwijs niet verplichtend. Er zijn veel kostelooze scholen, waar de armen het beste onderwijs krijgen, en waar hun ook wel kleeding verschaft wordt. De ambitie van de Hollanders gaat in die richting om geleerd te zijn, en de Regeering en de Stadsbesturen werken krachtig ertoe mede."

Een beschouwing „uit de oude doos" zooals men ziet!

BUITENLAND.

Italie.—Over den Negus van Abessinië begint men in Italië steeds gunstiger te denken. Ook de met mgr. Macario medegezonden gevangen Italiaansche officier protesteert tegen alle geruchten over de slechte behandeling zijner lotgenooten door Menelik. De Abessiniërs, zoo zegt hij, zijn allerminst wilden, en hun land is beschaafd. Menelik heeft volstrekt geen afkeer van Italië. Eens toen hij de gevangenen bezocht, zeide Menelik, dat koning Humbert goed was, dat niet deze den oorlog had uitgelokt, maar dat de ministers, door hun zucht naar verovering, zulks hadden gedaan.

Menelik had eenige malen deelgenomen aan den maaltijd der gevangen officieren; dan sprak hij hun vriendelijk toe, en wekte bij hen de hoop op een spoedige invrijheidstelling. Uit alles bleken de edele hoedanigheden van den vorst, waarom de bovenbedoelde officier krachtig protesteert tegen de schandelijke leugens ten nadeele van de Abessiniërs verspreid. „Ontkent dat, ontkent dat," zoo zeide hij, „want het is misdadig, schandelijk, beleedigend, om dergelijke enormiteiten te laten voortwoekeren."

Deze geestdriftvolle woorden van den ex-gevangene over den vijand zullen zeker wel indruk maken.

Het blijkt nu, dat de Negus, behalve den Czaar en den heer Faure, ook den H. Vader per telegraaf in kennis stelde met het sluiten van den vrede.

Duitschland.—*Daily Cronicle* zegt, dat keizer Wilhelm het model heeft geteekend eener vaas, 3 voet hoog, die hij ter gelegenheid van koningin Victoria's regeerings-jubelfeest heeft ontworpen. Ze zou heeten jubilé-vaas en de eerste prijs zijn van den zeilwedstrijd Dover-Helgoland.

— Te Hamburg worden 1000 Italiaansche havenwerkers verwacht ter vervanging van de werkstakers. Zij zullen gelogeerd worden op het tijdens de wintermaanden opgelegde groote stoomschip *Bismarck*, terwijl zij, om botsingen te voorkomen, in het geheel niet aan land zullen mogen komen. Er heerscht reeds nu te Hamburg veel verbittering over de komst dier vreemdelingen.

Spanje.—De oorzaak, dat de inschrijving op de leening zulk een succes heeft gehad, ligt hierin, dat het volk zijne instemming heeft willen toonen met de handelwijze der regeering, die, toen de buitenlandsche bankiers te hooge eischen stelden voor het verstrekken van 1000 millioen, de onderhandelingen afbrak en zich tot het volk zelf wendde. De prinsessen van het vorstelijk huis schreven voor honderdduizenden in, de adel voor millioenen: een markies voor 11, eene gravin voor 10, de hertog van Alva voor 2 millioen; de bisschop van Madrid schreef in voor 600,000, de aartsbisschop van Toledo voor 1.750.000 pesetas, de kapittels der kathedralen gaven ook belangrijke sommen, de directies van dagbladen voor honderdduizenden.

Buitendien wordt er veel geschonken. De *Imparcial* heeft eene inschrijving geopend voor de gekwetste en zieke soldaten, welke reeds een half millioen heeft opgebracht.

— De gezanten te Madrid van Rusland, Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk hebben elk 500 pesetas beschikbaar gesteld voor de inschrijving welke de *Imparcial* geopend heeft ten bate van de achterblijvende familieleden der op Cuba en de Philippijnen gesneuvelde soldaten.

— Generaal Arteaga heeft op de Philippijnen de door de opstandelingen bezette stad San Rafael Bulacau na een hevig gevecht ingenomen. De stad was door flinke buitenwerken verschanst, en binnen de veste waren vele huizen, vooral het klooster en het gebouw der rechtbank, door de muiters in ware forten herschapen. De opstandelingen hadden 400 dooden, de Spanjaarden slechts 43 gekwetsten.

Bulgarije. — Prins Ferdinand van Bulgarije is onverwachts uit Sofia te Ebenthal in Oostenrijk aangekomen en even onverwachts te Weenen verschenen.

Wat hij daar is komen doen, is nog altijd een raadsel. De keizer, die niet erg met den Coburger is ingenomen, heeft hem niet ontvangen, en Ferdinand heeft van zijnen kant zich wel gewacht eene ontvangst te vragen, die hem zeker zou geweigerd zijn. Men beweert nu, dat de reis geen ander doel had dan prins Ferdinand toe te laten zijnen neef, den hertog van Orleans, en diens jonge vrouw te begroeten voor hun vertrek naar België. Van andere zijde zegt men, dat hij zijne moeder, prinses Clementine, op haren feestdag is komen gelukwenschen, en dat hij enkel naar Ebenthal gekomen is, om daar wat geld los te maken met het oog op de aanstaande verkiezingen in Bulgarije.

Men verneemt echter uit goede bron, dat het volgende de hoofdoorzaak is dezer onverwachte reis:

De feestdag zijner moeder was enkel een voorwendsel van prins Ferdinand, om naar Ebenthal te komen. Hij kwam daar aan en ontmoette er, buiten zijne moeder, zijne broers Filip en August en zijne gemalin, vorstin Maria Louise.

In dien familiekring werd de opvoeding van prins Boris, zoon van den Bulgaarschen vorst, besproken. Vorstin Maria Louise, eene buitengewoon krachtdadige vrouw, wenscht haar kind in den Katholieken godsdienst op te voeden en verzet zich krachtdadig tegen alle pogingen om hem op te leiden in het schisma.

Reeds is een orthodoxe prelaat, de metropolitaan Wassili, in het paleis te Sofia gevestigd om de opleiding te beginnen, maar de vorstin duldt niet, dat haar kind in de dwaalleer worde onderricht.

Het ministerie Zankoff echter eischt, dat de verbintenis worde nageleefd, en prins Ferdinand vraagt niet beter dan zich te onderwerpen. — De ongelukkige!

VERSHEIDENHEDEN.

Vrijgesproken.

Rechter: "Gij hebt gisteren avond dien heer in het Ave Theater zijn zijden zakdoek ontstolen, wat hebt ge als verontschuldiging aan te voeren?"

Beklaagde: "Wel, mijnheer, het stuk, dat ze opvoerden was zoo roerend, en daar ik mijn zakdoek thuis had vergeten, nam ik om mijne tranen te drogen, dien van mijn buurman."

Rechter: "Was het een blijspel?"

Beklaagde: "Jawel mijnheer—een Amerikaansch origineel blijspel.

Rechter: "De beklaagde is vrijgesproken."

Die gelijkenis.

"Neem me niet kwalijk, mijnheer, het komt mij voor, dat ik u vroeger nog eens ontmoet heb. Bent u niet de broer van meneer Poetersen?"

— Ik ben meneer Poetersen zelf."

— O ziet u, van daar die enorme gelijkenis.

Een jong paartje.

"Lieveling", zei de jonge man, "uw oogen schitteren als diamanten, uw lippen zijn robijnen, uw tandjes zijn als paarlen, uw haar...."

"Zeg mannetje," viel zij hem in de rede, "willen wij even naar den juwelier gaan, dan kunnen wij het geheel completeeren."

Een goed idee.

Mevrouw Jansen: Ik lees daar in de krant dat ze in den oorlog rookeloos kruit zullen gaan gebruiken.

Mijnheer Jansen: Ja, dat is zoo.

Mevrouw: Nu die is goed. Zou je niet zoo'n kistje rookelooze sigaren kunnen aanschaffen?

NIEUWJAAR.

Wij staan aan het einde van een jaarkring en aan het begin van een nieuwen. 't Is ons alsof wij den aangenamen tuin der werkelijkheid verlaten, om onzen voet te zetten op den drempel van een doolhof, waarvan wij den uitgang niet kennen. De werkelijkheid, die wij verlaten, had hare lichtzijden en hare schaduwen; zij had hare rozen, zij had hare doornen; daar was lief, daar was leed, daar was zonneschijn, daar was regen, misschien zelfs storm en ontij; maar dat alles is voorbij; het zoete is genoten, het zure geleden. Gelukkig hij, bij wien de doornen de rozen niet verstikten; voor wien schaduw en licht zich vereenigden tot een geheel, dat de goedkeuring weg kon dragen van God en menschen!

Maar nu ligt vóór ons een doolhof. Wat zal hij ons brengen? Verrassingen ongetwijfeld. Van welken aard zullen die verrassingen zijn? Zullen zij ons gelukkiger maken of ons leed vermeerderen? Geen sterveling die het ons zeggen kan!

Waar is de uitgang? Zal die doolhof voor ons een uitgang hebben? Of misschien een uitgang, die te gelijk de ingang is tot een ander leven? God alleen weet het. Men verhaalt van iemand uit de oudheid, dat hij in een doolhof geleid, daar uit ontsnapte door middel van een draad door een vriendenhand gegeven. Ook ons is die draad ter hand gesteld en nog wel een gouden draad, den leiddraad des geloofs, door middel van welken, wij altijd een uitweg zullen vinden, zij het dan een, die ons voert tot onvergankelijke glorie.

Een ander beeld dringt zich op aan onzen geest. Daar ligt vóór ons een zeilrée vaartuig. Wij moeten het bestijgen. Waarheen zal het ons voeren? Zullen wij de haven, die wij wenschen te bereiken, inderdaad binnenloopen? Of zal dat scheepje, gewiegd, neen geslingerd door trouwelooze golven, ons begraven in onpeilbare afgronden, zonder ooit de haven van een nieuw jaar te bereiken? Onze bedenkingen helpen ons niet. Al bekruipt vrees ons hart, bij de gedachte aan hetgeen gebeuren *kan*, wij moeten ons inschepen. Het nieuwe jaar wacht ons. Het zal ons medevoeren, het zal ons slingeren en misschien in groote gevaren brengen. Wat te doen? Hoe ons beveiligd? O, het drage het Kruis, het teeken der Verlossing, in top; dat Kruis overschaduwe het en verlichte het; de Heilige Geest, dien wij aanroepen en op wien wij vertrouwen, vulle de zeilen; het anker eener vaste en onwrikbare Hoop op Gods voorzienigheid legge het scheepje vast, het Geloof zij het kompas, dat ons richt; en met deze hulpmiddelen hebben wij niet te vreezen; al steken dan stormmen op; al ontketenen zich de elementen om het ten gronde te richten, ons scheepje zal behouden blijven. En ook, al zouden wij dan de tusschenhaven van een nieuw jaar niet bereiken; het voert ons dan toch binnen in de haven der zaligheid, waarvoor wij leven moeten, en die het eenige doel is, de ziel eens menschen waardig.

Het nieuwe jaar staat vóór ons uitgespannen als een maagdelijk schilderdoek, waarop de hand des kunstenaars nog geen enkele penseelstreek gedaan heeft. Het is in afwachting. En elke mensch is geroepen, om op dat schilderdoek een beeld te brengen. Zal het een duivel zijn of een engel? Een heerlijk landschap, waar vreugde heerscht in volle mate, of sombere schaduw, duisternis en lijden?........ Wij hebben zelf het palet en penseel in de hand. God geeft ons kleuren en het vermogen om zoowel het eene als het andere op het doek te brengen. Helaas, dat er zoovelen zijn, die, niet tevreden met reeds zoo menig jaar van hun vervlogen leven te hebben bedorven, zich gereed maken om ook het maagdelijke doek, dat vóór hen uitgespannen staat, weer te bederven en te verknoeien, zonder er zelfs aan te denken er iets goeds van te maken, dat de galerij huns levens zou kunnen versieren!

Het nieuwe jaar ligt vóór ons als een kostbaar marmerblok, gereed om door des beeldhouwers hand in een kunstwerk te worden omgezet. Men zegt van Michel Angelo, dat hij, met zijn kunstenaarsblik reeds aan het onbewerkte marmer zag, wat beeld er van gemaakt kon worden: een leeuw, een engel, een Mozes, eene Pietà. Wat zullen wij zeggen van het jaar dat voor ons ligt? Wij kunnen er van maken wat wij willen: een afgod of een heiligenbeeld, een broddelwerk of een kunststuk; het marmer wacht slechts op bewerking. Beitel en hamer zijn ons in handen gegeven; 't zijn onze talenten, 't zijn onze genaden; 't is de hulp van God, die wij gebruiken moeten, op gevaar af van onzen tijd te verliezen en de ontevredenheid op te wekken van Hem, die ons wederom, misschien voor 't laatst, de gelegenheid gaf, om, na vele mislukte pogingen, eindelijk eens een kunstwerk voort te brengen.

Het nieuwe jaar staat voor ons open als het klavier van een kostbaar instrument. De mensch bespeelt dat klavier; hij *moet* het bespelen; 't is hem niet mogelijk zich daaraan te onttrekken. Doch welke tonen zal het voortbrengen? Droevige en wanhopige of troostvolle en blijde? 't Ligt slechts aan hem die het bespeelt. O, zoovelen zijn er wier leven één voortdurende blijde melodie kon en moest zijn, één danklied voor genoten weldaden Gods, en wier leven nochtans niets anders is dan een kreet van wanhoop, angst en twijfel, nu en dan wel afgewisseld door schijnbaar blijde tonen, doch welke slechts zeer onvolkomen de droevige verbergen en een oogenblik overstemmen.

Het nieuwe jaar wordt ons in handen gegeven als een zwaard, scherp en geweldig om den goeden strijd te strijden; maar gelijk een zwaard zijn drager ook verwonden kan, zoo kan ook het nieuwe jaar ons lauweren doen verwerven bij God en bij de menschen, maar ook, — en hoe vaak gebeurt het! — hem verwonden die het bezit, en hem ongeschikt maken, ter verovering van het Rijk Gods, dat geweld lijdt.

Het nieuwe jaar staat vóór ons als eene ladder, die ten hemel reikt, en ons opvoert ver boven alle menschelijke ellenden en kleinheden; maar ook als een trede, die ons kan doen afdalen in duistere afgronden van lijden en verderf. Wat zal het voor ons zijn? Het antwoord is duidelijk: *Sursum corda*. Wij moeten omhoog, altijd hooger, totdat wij de hoogste sport der glorie en van het geluk bereikt hebben.

Deze en honderd andere gedachten meer doorkruisen den geest bij de intrede van een nieuw jaar. Och, waren alle menschen doordrongen van deze waarheden, hoe geheel anders zou het aanschijn der aarde zijn! Waarlijk de dichter had gelijk toen hij schreef, — en wij maken zijn wensch tot den onze:

Och, waren alle menschen wijs
En wilden daarbij wel?
Dan was deez' aard een paradijs;
Nu is zij vaak.... een hel!

Welnu, make 1897 voor al onze lezers en vóór allen, die onze wensch bereikt, van deze aarde een paradijs als voorportaal van 't Paradijs des Hemels!

o

De 25-jarige herdenking van het vinden van Dr. Livingstone door Stanley,

ó

Vijf-en-twintig jaren zijn voorbijgegaan sedert de onverschrokken amerikaansche journalist Stanley erin slaagde in het duistere Afrika den beroemden wereldreiziger dr. Livingstone, van wien men sedert jaren niets gehoord had, op te sporen, — eene gebeurtenis, welke in wetenschappelijke kringen groote sensatie maakte. Wie destijds reeds volwassen was en op de hoogte van 't voornaamste, dat in de wereld voorviel, zal zich wellicht nog de meeste bijzonderheden herinneren, waarvan Stanley's ontdekking vergezeld ging. Daar evenwel een nieuw geslacht is opgestaan, dat, hoewel niet geheel onbekend met Livingstone's en Stanley's onderzoekingen en verrichtingen, toch minder daarvan op de hoogte is, meenen wij goed te doen met Stanley's eersten tocht naar Afrika, de opsporing van dr. Livingstone ten doel hebbend, in korte trekken te verhalen.

Op den 16n Oct. 1869 kreeg Stanley, destijds correspondent van den *New-York Herald* in Spanje, een dépêche van den uitgever van dit blad, James Gordon Bennett, welke hem, wegens gewichtige zaken, onmiddellijk naar Parijs ontbood. In den nacht kwam Stanley daar aan en hij begaf zich onmiddellijk naar de slaapkamer van den reeds te bed liggenden heer Bennett, die dadelijk opstond, om den journalist aan te kondigen, dat hij hem tot opsporing van den sinds 5 à 6 jaren in Afrika verdwenen dr. Livingstone wilde wegzenden.

"Neem — zoo luidde de order van den uitgever — vooreerst duizend pond sterling op. Zijn die verbruikt, beschik dan opnieuw over duizend pond, zijn ook deze uitgegeven, andermaal over duizend pond, maar — vind dr. Livingstone uit."

Stanley kreeg nog de opdracht, vooraf de inwijding van het Suezkanaal bij te wonen en Egypte, Constantinopel, de Krim, de Caspische Zee, Bagdad, Perzië en Indië te bezoeken. — "Meer niet", zei Gardon Bennett laconisch. "Goeden nacht," "God behoede u!"

En Stanley reisde af om Livingstone te zoeken, en hij vond hem.

In Januari 1871 kwam hij te Zanzibar aan. Nadat hij met de behoedzaamheid van den man, wien het "ontdekken in totaal vreemde streken bijna van zijn kinderjaren af eigen was, een groote expeditie georganiseerd en uitgerust had, begon hij 21 Maart den tocht naar het binnenland. De onder menig opzicht buitengewoon moeilijke reis door het gebied van Oesagara en Oenjamwes voerde naar het Tanganajika-meer, en op den oostelijken oever van dit binnenmeer, in het dorp Oedsjidsji, ontmoette Stanley den 10 Nov. den lang vermisten natuurvorscher. Circa 300 schreden van het dorp begroette Soesi, de bediende van Livingstone, de naderende expeditie. De merkwaardige ontmoeting geschiedde vóór de woning van den doctor.

„Ik duwde — aldus Stanley — ik duwde de menigte terug en schreed, van achteren naar voren tredend, tusschen een laan van menschen, vooruit, totdat ik aan de door de Arabieren gevormden halven cirkel was gekomen, waarvóór de grijsgebaarde blanke stond. Langzaam naderend, merkte ik op, dat hij er bleek en vermoeid uitzag, een blauwachtige muts met verschoten gouden band op het hoofd had en een buisje met roode mouwen en een grijze broek droeg.

Ik zou gaarne op hem zijn los gestormd, maar was in tegenwoordigheid van zulk een hoop gespuis te laf daartoe. Ik zou hem gaarne om den hals zijn gevallen, maar wist niet, hoe hij Engelschman, mij zou ontvangen. Ik deed dus wat lafheid en valsche trots mij als het beste ingaven, trad voorzichtig op hem toe nam mijn hoed af, en zei: "Dr. Livingstone, naar ik vermoed."

"Ja," antwoordde hij met een vriendelijk lachje en even zijn pet lichtend.

"Ik zet mijn hoed weder op, hij zijn pet, wij schudden elkander hartelijk de hand en 'k zeg luide: "Ik dank God, heer doctor, dat Hij mij heeft vergund, u te zien."

"En ik ben dankbaar," antwoordde hij, "dat ik u hier begroeten kan."

Daarop zetten beiden zich neder en het onderhoud nam een aanvang. Daarover laat Stanley zich aldus uit: "Wat echter de doctor mij heeft verhaald en wat ik hem gezegd heb kan ik niet juist meer teruggeven, want ik had het te druk met hem aan te zien en den verwonderlijken man, naast wien ik thans in Centraal Afrika zat, te bestudeeren. Elk haar van zijn hoofd en baard, elke rimpel van zijn gezicht, zijn vermagerde trekken, zijn eenigszins afgemat voorkomen, dat alles riep mij toe, dat ik mijn zending had volbracht: "Neem wat gij noodig hebt, maar — vind Livingstone uit!"

Stanley hoorde hem spreken en las tegelijkertijd op zijn gelaat.... Later, toen de Arabieren weg waren, werd er eten opgediend, vleeschpasteitjes, gekookt geitenvleesch met rijst en pannekoeken. Daarbij werd een flesch champagne, die Stanley voor deze gelegenheid van de kust had meegenomen, ontkurkt, geledigd in zilveren bekers en werd geklonken met Livingstone.

In December bereisden beiden den noordelijken oever van het Tanganajika-meer en bereikten 18 Februari 1872 Oenjamjembe, waar Livingstone bleef, om de noodige middelen ter voortzetting van zijn navorschingen af te wachten. Stanley aanvaardde op 14 Maart den terugtocht. Het afscheid, dat hij van Livingstone nam, was treffend. Den 6n Mei, tegen zonsondergang, had hij weder Bagamojo bereikt.

David Livingstone werd op zijn nieuwe ontdekkingstochten den 1n Mei 1873, in den ouderdom van bijna 60 jaren, door den dood verrast. In 1874 werd zijn lijk naar Londen overgebracht en in de Westminster-abdij, de rustplaats van talrijke beroemde Engelschen, bijgezet.

Rechts aan het hoofdeinde der doodkist, een slip van het lijkkleed dragend, schreed Stanley, verbrand door de afrikaansche zon, want hij was juist van een nieuwe reis in het duistere Afrika teruggekeerd.

Zoo vond en verliet hij Livingstone te tweeden male, en ditmaal liet hij hem achter in een ander "donker werelddeel", van welks gebied geen zwerver terugkeert.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Wegens den feestdag van Nieuwjaar verschijnt de Amigoe di Curaçao heden, Donderdag, 31 December.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Maria M. Carstens, Maria de Baldó, Helena de Wendt, Alejandro C. Hoijer, J. J. Hellburg, Geronimo E. Pecchio, S. L. Maduro Petrinilia Maduro.

Niet voor verzending vatbaar: Een drukwerk geadresseerd aan Ramon Yeper te Maracaibo.

Naar wij met vreugde vernemen heeft Prof. Snellen aan Z. D. H. Mgr. Wulfingh hoop gegeven op een volledig herstel. Wel meende de hoogleeraar, dat het tropisch klimaat voor die ziekte minder goed was, doch wij kunnen verzekeren, dat Mgr. binnen eenige maanden te Suriname terug zal keeren.

***

De lezers van de „Amigoe" zullen zich waarschijnlijk ons hoofdartikel nog herinneren van den 28 Nov., dat tot opschrift droeg: Bezuiniging. Bezuiniging, dat was het wachtwoord, dat niet alleen wij maar met ons de geheele pers van Curaçao liet hooren in de dagen, dat wij bedreigd werden met nieuwe belastingen om het deficit onzer begrooting voor 1897 te dekken. Ook wij hebben in dien tijd niet nagelaten het gouvernement te wijzen op zijn duren plicht van bezuiniging in te voeren in al de takken van het koloniaal beheer, in de overtuiging, dat er tot stijving der koloniale kas geen ander bestendig en afdoend middel overblijft. Immers het is onmogelijk door telkens nieuwe belastingen te heffen het altijd toenemend deficit te dekken. Ook in deze zaak is er een grens. Nu moge men de opmerking maken, dat Curaçao nog een "eldorado" is wat betreft de belastingen, in vergelijking met de Engelsche eilanden, toch kan het niet ontkend worden, dat onze kolonie, die vooralsnog over het geheel improductief en zonder eenige winstgevende industrie is, naar de draagkracht harer bevolking reeds zeer bezwaard is. Zijn wij dan tegen elke belasting? Wij zeiden het reeds

in ons bovengenoemd nummer. De burgelijke maatschappij heeft het recht en somtijds is het haar plicht belastingen uit te schrijven. Zij dient zorg te dragen voor hare eigen instandhouding en de bevolking te doen genieten van de weldaden eener welbegrepen beschaving.

Wij drongen en dringen thans nog met klem op bezuiniging aan. 't Is daarom, dat wij in een voorgaand artikel er op wezen, dat onzes inziens de Raad verkeerd handelde door eerst nieuwe belastingen uit te schrijven. Niet, dat wij aan den Raad die bevoegdheid niet toekennen, niet, dat wij de belastingen overbodig heeten, slechts hadden wij gaarne gezien, dat de Raad *eerst* doelmatig bezuinigde. Wij schreven dus, dat het ons speet, *tot dusverre nog niet vernomen te hebben*, dat in de samenkomsten van den Kolonialen Raad bezuiniging een onderwerp van zakelijke bespreking uitmaakte.

Een vriendenhand heeft ons dezer dagen ten zeerste verplicht door de toezending der officieele stukken die in den Raad gewisseld zijn; daaruit is ons gebleken, dat er bij de bespreking van de ingediende belastingontwerpen, voorstellen tot bezuiniging gedaan zijn en vermindering van uitgaven bij het Bestuur der Kolonie een punt van ernstige overweging heeft uitgemaakt. Dat men thans nog tot geen bezuiniging is gekomen wordt gemotiveerd door de bijzondere omstandigheden, waarin zich de Kolonie bevindt. Maar in ernst wordt ons, *indien wij wèl lezen*, de toezegging gedaan, dat men vóór de begrooting van 1898 middelen zal beramen die tot een deugdelijke bezuiniging zullen leiden.

De lezer oordeele zelf naar de volgende uittreksels van het "Voorloopig Verslag" aan de Commissie van Rapporteurs uit de afdeelingen en van de "Memorie van Antwoord."

Onze lezers weten, dat er vier Ontwerpen den Raad werden aangeboden, allen tot strekking hebbende om door vermeerdering der alhier te heffen belastingen, het te kort op de begrooting zooveel mogelijk te dekken.

"Deze voorstellen werden in de afdeelingen met verdeelde gevoelens ontvangen. Vele leden betreurden het, dat in weerwil van de nog onlangs toegestane vermeerdering van belasting op den invoer, en accijnsrecht, alsnog geen evenwicht was bereikt tusschen inkomsten en uitgaven en sommige leden meenden de oorzaak van dit gebrek aan evenwicht in de eerste plaats te moeten toeschrijven aan eene te weelderig ingerichte administratie, en wenschten daarom al dadelijk op bezuiniging te moeten aandringen; zij dachten dat door bezuiniging een groot deel van het bestaande te kort zou kunnen gedekt worden en wezen op sommige artikelen van de begrooting waarvan de noodzakelijkheid hun niet duidelijk was, als: de onkosten van de pakketschoener naar de Bovenwindsche eilanden, die van het pakketvaartuig tusschen dit eiland en Bonaire en Aruba, de kosten besteed aan de baggering in den havenmond en ook de groote uitgaven veroorzaakt door een zoo talrijk personeel aan de Openbare School verbonden, waarvan de bezoldiging over het algemeen te hoog werd geacht. Zij wenschten bovendien eene wijziging in het pensioenreglement en in de bezoldiging der ambtenaren, niet om aan verkregen rechten te kort te doen, maar om in de toekomst tegen vermeerdering van uitgaven te waken; ook dachten eenige leden dat het aantal ambtenaren kon verminderd worden, door openvallende posten niet aantevullen en zoo noodig de kantooruren te verlengen.

Wanneer die bezuinigingen waren ten uitvoer gebracht was het eerst tijd om aan invoering van nieuwe belastingen te denken, en dan zouden zij zoo noodig bereid gevonden worden om door matige verhooging van belastingen mede te werken om het dan nog bestaande te kort zooveel mogelijk te dekken.

Hiertegen werd van verschillende zijden aangevoerd, dat wel is waar zuinigheid in de bestaande omstandigheden is aan te bevelen, doch men betwijfelde of de mogelijke bezuiniging zelfs op de vermelde artikelen eenige belangrijke vermindering van uitgaven zou te weeg brengen, althans niet eene, die de behandeling van de aangeboden ontwerpen zou overbodig maken, er werd op gewezen dat het aantal ambtenaren in de laatste jaren niet belangrijk vermeerderd was en althans op dit punt eene vermindering van uitgaven onmogelijk was.

Mochten echter bij de behandeling van de begrooting voor 1898 rationeele en mogelijke bezuinigingen worden voorgesteld, dan zou men gaarne medewerken om die tot stand te brengen, ook deelde een der leden mede dat het hem bekend was, dat door de Schoolcommissie reeds voorstellen waren gedaan om de bezoldiging van het onderwijzend personeel in de hoogere rangen, bij eventueele nieuwe benoemingen, te verminderen."

En in de Memorie van Antwoord van den Hoog Edel Gestr. Heer Gouverneur lezen wij:

"Geheel instemmende met het oordeel van verschillende leden, dat wel is waar zuinigheid in de bestaande omstandigheden dringend is aan te bevelen, maar dat eene *belangrijke vermindering van uitgaven oogenblikkelijk niet te verkrijgen is*, (de cursiveering is van de red.) meent hij, dat dit oordeel na hetgeen bij de behandeling der begrootingen van 1895 en 1896 daarover werd gezegd wel geene verdere toelichting behoeft, te minder nu uit de memorie van toelichting, waarmede Z. E. de Minister van Koloniën de indiening der Curaçaosche huishoudelijke begrooting bij de Kamer deed vergezeld gaan, blijkt, dat men ook aan het Departement van Koloniën geen kans zag belangrijke bezuinigingen op de hier voorloopig vastgestelde begrooting aan te brengen.................

Wel kan de ondergeteekende de verklaring afleggen, dat vóór de indiening der begrooting voor 1898 de vraag hoe tot rationeele en mogelijke bezuinigingen te geraken nogmaals nauwgezet zal worden overwogen en dat dan voorzeker aan het thans door eenige leden hieromtrent geopperde de noodige aandacht zal worden gewijd.

Daarbij wenscht hij nog te constateeren, dat een voorstel tot wijziging van het pensioenreglement en van het reglement op de verloven reeds nu in voorbereiding is."

De toekomst stelle ons niet te leur.

NEDERLAND.

Ziehier een fragment uit een beschrijving van Nederland, zooals het gezien is door een afrikaner predikant, ds. C. P. Theron, te Betlehem, O. V. S.,— overgenomen uit de *De Fakkel*:

„Ik had veel vernomen van de waterwerken hier, maar had mij nooit kunnen verbeelden, dat het aldus was. De Hollanders hebben letterlijk voor zich een land gemaakt en de kosten en arbeid, daaraan zijn enorm. Voor het grootste gedeelte hebben zij een wal rondom het land gelegd, om de zee te keeren. En wallen om de zee te keeren moeten er nu zijn. Dan hebben zij het water uitgewerkt met molens, om het land droog te krijgen; die molens moeten nog werken, vooral des winters. Aan beide zijden van de rivieren zijn sterke wallen, opdat het water niet overloope op het lager gelegen land. Bij den mond der rivieren en kanalen zijn groote sluizen, om het zeewater te keeren.

„Ik kan u niet beschrijven op welke wonderlijke manier zij de schepen laten binnenkomen, en zoolang de schepen binnen zeilen, de zee buitenhouden. Zij zijn maar altijd bevreesd, dat zij overstroomd zullen worden. Op sommige plaatsen zijn, zooals het genoemd wordt, binnendijken; wanneer de buitenste dijk breekt, kunnen zij over een anderen dijk vluchten. Hun vrees ziet men ook dáárin, dat zij enkele huizen op kleine gemaakte heuvels bouwen zooals de kerk te Neerbosch.

"Zooals ik in Napels bang was voor het vuur van den Vesuvius, zoo ben ik hier bang voor het water. In sommige steden heeft men kanalen als straten; dat de kinderen niet verdrinken, is een wonder. De belasting om al die dijken en sluizen, kanalen en bruggen en spoorwegen in orde te houden, is zeer zwaar. Het loopt op tien pct en meer van de bezitting der burgers.

„In geen land wordt zooveel aan het onderwijs gedaan als in Holland, en toch is het onderwijs niet verplichtend. Er zijn veel kostelooze scholen, waar de armen het beste onderwijs krijgen, en waar hun ook wel kleeding verschaft wordt. De ambitie van de Hollanders gaat in die richting om geleerd te zijn, en de Regeering en de Stadsbesturen werken krachtig ertoe mede."

Een beschouwing „uit de oude doos" zooals men ziet!

BUITENLAND.

Italie.—Over den Negus van Abessinië begint men in Italië steeds gunstiger te denken. Ook de met mgr. Macario medegezonden gevangen Italiaansche officier protesteert tegen alle geruchten over de slechte behandeling zijner lotgenooten door Menelik. De Abessiniërs, zoo zegt hij, zijn allerminst wilden, en hun land is beschaafd. Menelik heeft volstrekt geen afkeer van Italië. Eens toen hij de gevangenen bezocht, zeide Menelik, dat koning Humbert goed was, dat niet deze den oorlog had uitgelokt, maar dat de ministers, door hun zucht naar verovering, zulks hadden gedaan.

Menelik had eenige malen deelgenomen aan den maaltijd der gevangen officieren; dan sprak hij hun vriendelijk toe, en wekte bij hen de hoop op een spoedige invrijheidstelling. Uit alles bleken de edele hoedanigheden van den vorst, waarom de bovenbedoelde officier krachtig protesteert tegen de schandelijke leugens ten nadeele van de Abessiniërs verspreid. „Ontkent dat, ontkent dat," zoo zeide hij, „want het is misdadig, schandelijk, beleedigend, om dergelijke enormiteiten te laten voortwoekeren."

Deze geestdriftvolle woorden van den ex-gevangene over den vijand zullen zeker wel indruk maken.

Het blijkt nu, dat de Negus, behalve den Czaar en den heer Faure, ook den H. Vader per telegraaf in kennis stelde met het sluiten van den vrede.

Duitschland.—*Daily Cronicle* zegt, dat keizer Wilhelm het model heeft geteekend eener vaas, 3 voet hoog, die hij ter gelegenheid van koningin Victoria's regeerings-jubelfeest heeft ontworpen. Ze zou heeten jubilé-vaas en de eerste prijs zijn van den zeilwedstrijd Dover-Helgoland.

— Te Hamburg worden 1000 Italiaansche havenwerkers verwacht ter vervanging van de werkstakers. Zij zullen gelogeerd worden op het tijdens de wintermaanden opgelegde groote stoomschip *Bismarck*, terwijl zij, om botsingen te voorkomen, in het geheel niet aan land zullen mogen komen. Er heerscht reeds nu te Hamburg veel verbittering over de komst dier vreemdelingen.

Spanje.—De oorzaak, dat de inschrijving op de leening zulk een succes heeft gehad, ligt hierin, dat het volk zijne instemming heeft willen toonen met de handelwijze der regeering, die, toen de buitenlandsche bankiers te hooge eischen stelden voor het verstrekken van 1000 millioen, de onderhandelingen afbrak en zich tot het volk zelf wendde. De prinsessen van het vorstelijk huis schreven voor honderdduizenden in, de adel voor millioenen: een markies voor 11, eene gravin voor 10, de hertog van Alva voor 2 millioen; de bisschop van Madrid schreef in voor 600,000, de aartsbisschop van Toledo voor 1.750.000 pesetas, de kapittels der kathedralen gaven ook belangrijke sommen, de directies van dagbladen voor honderdduizenden.

Buitendien wordt er veel geschonken. De *Imparcial* heeft eene inschrijving geopend voor de gekwetste en zieke soldaten, welke reeds een half millioen heeft opgebracht.

— De gezanten te Madrid van Rusland, Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk hebben elk 500 pesetas beschikbaar gesteld voor de inschrijving welke de *Imparcial* geopend heeft ten bate van de achterblijvende familieleden der op Cuba en de Philippijnen gesneuvelde soldaten.

— Generaal Arteaga heeft op de Philippijnen de door de opstandelingen bezette stad San Rafael Bulacau na een hevig gevecht ingenomen. De stad was door flinke buitenwerken verschanst, en binnen de veste waren vele huizen, vooral het klooster en het gebouw der rechtbank, door de muiters in ware forten herschapen. De opstandelingen hadden 400 dooden, de Spanjaarden slechts 43 gekwetsten.

Bulgarije. — Prins Ferdinand van Bulgarije is onverwachts uit Sofia te Ebenthal in Oostenrijk aangekomen en even onverwachts te Weenen verschenen.

Wat hij daar is komen doen, is nog altijd een raadsel. De keizer, die niet erg met den Coburger is ingenomen, heeft hem niet ontvangen, en Ferdinand heeft van zijnen kant zich wel gewacht eene ontvangst te vragen, die hem zeker zou geweigerd zijn. Men beweert nu, dat de reis geen ander doel had dan prins Ferdinand toe te laten zijnen neef, den hertog van Orleans, en diens jonge vrouw te begroeten voor hun vertrek naar België. Van andere zijde zegt men, dat hij zijne moeder, prinses Clementine, op haren feestdag is komen gelukwenschen, en dat hij enkel naar Ebenthal gekomen is, om daar wat geld los te maken met het oog op de aanstaande verkiezingen in Bulgarije.

Men verneemt echter uit goede bron, dat het volgende de hoofdoorzaak is dezer onverwachte reis:

De feestdag zijner moeder was enkel een voorwendsel van prins Ferdinand, om naar Ebenthal te komen. Hij kwam daar aan en ontmoette er, buiten zijne moeder, zijne broers Filip en August en zijne gemalin, vorstin Maria Louise.

In dien familiekring werd de opvoeding van prins Boris, zoon van den Bulgaarschen vorst, besproken. Vorstin Maria Louise, eene buitengewoon krachtdadige vrouw, wenscht haar kind in den Katholieken godsdienst op te voeden en verzet zich krachtdadig tegen alle pogingen om hem op te leiden in het schisma.

Reeds is een orthodoxe prelaat, de metropolitaan Wassili, in het paleis te Sofia gevestigd om de opleiding te beginnen, maar de vorstin duldt niet, dat haar kind in de dwaalleer worde onderricht.

Het ministerie Zankoff echter eischt, dat de verbintenis worde nageleefd, en prins Ferdinand vraagt niet beter dan zich te onderwerpen. — De ongelukkige!

VERSHEIDENHEDEN.

Vrijgesproken.

Rechter: "Gij hebt gisteren avond dien heer in het Ave Theater zijn zijden zakdoek ontstolen, wat hebt ge als verontschuldiging aan te voeren?"

Beklaagde: "Wel, mijnheer, het stuk, dat ze opvoerden was zoo roerend, en daar ik mijn zakdoek thuis had vergeten, nam ik om mijne tranen te drogen, dien van mijn buurman."

Rechter: "Was het een blijspel?"

Beklaagde: "Jawel mijnheer—een Amerikaansch origineel blijspel.

Rechter: "De beklaagde is vrijgesproken."

Die gelijkenis.

"Neem me niet kwalijk, mijnheer, het komt mij voor, dat ik u vroeger nog eens ontmoet heb. Bent u niet de broer van meneer Poetersen?"

— Ik ben meneer Poetersen zelf."

— O ziet u, van daar die enorme gelijkenis.

Een jong paartje.

"Lieveling", zei de jonge man, "uw oogen schitteren als diamanten, uw lippen zijn robijnen, uw tandjes zijn als paarlen, uw haar...."

"Zeg mannetje," viel zij hem in de rede, "willen wij even naar den juwelier gaan, dan kunnen wij het geheel completeeren."

Een goed idee.

Mevrouw Jansen: Ik lees daar in de krant dat ze in den oorlog rookeloos kruit zullen gaan gebruiken.

Mijnheer Jansen: Ja, dat is zoo.

Mevruow: Nu die is goed. Zou je niet zoo'n kistje rookelooze sigaren kunnen aanschaffen?

